

Vebjørng Tingstad

Oversikt over artiklenes innhold

Peder Haugs artikkel «Utfordringar i Grunnskulereform 97» går ut på å studere om rammene for virksomheten er slik at de tillater den aktiviteten som bør foregå med 6-åringene. Dette er undersøkt ved å følge ca. 600 6-åringer en dag hver i dette tilbudet. Særlig aktuelt er spørsmålet om hva som skal til for at 6-åringene skal få ei tilstrekkelig mengde fri aktivitet. Hovedresultatene tyder på at svært mye av aktiviteten samsvarer med de krav som myndighetene har formulert som ideelle for 6-åringene. Denne artikkelen er tenkt å skape ramma for de neste artiklene.

Wenche Storaker Kilander. I artikkelen «Læringsmiljøet i tre 6-årsgrupper og en 1. klasse» blir læringsmiljøet vurdert ut fra bl.a. de fysiske vilkårene og virksomhetens struktur og innhold. Med læringsmiljø mener Kilander institusjonens organisering, struktur og tone, pedagogenes oppfattelse av læring og det nære samværet i en gruppe. Kilander argumenterer for å studere og beskrive læringsmiljøet på den enkelte skole og la de nye førsteklassingene være med på utformingen av sitt eget læringsmiljø.

Anne Grete Solstad tar i artikkelen «Barn i to verdener» for seg fysisk utforming og tidsorganisering innenfor henholdsvis skole og 6-årsbarnehage. Hun spør hvilken betydning dette har for barns læring. Hun viser ved hjelp av konkrete eksempler fra klasserommet og forskning at dette er rammefaktorer som utgjør en del av den iverksatte og erfarte læreplanen og at barns utholdenhet og konsentrasjon er knyttet til om de ser mening med det de gjør. Solstad hevder at fag- og timeinndeling motarbeider dette. Dersom skolen skal skape vilkår for lek, temaarbeid og utforskende aktiviteter, må rammene utformes slik at det fysiske miljøet gir mulighet for og inspirerer til ønskede handlinger, hevder hun.

Vebjørng Tingstad ser i artikkelen «Ting flyter og ungene trives» på pedagogenes planleggingsprosess. Hun har observert lærere og førskolelærere som sammen planlegger det pedagogiske innholdet for 2 klasser med 6-åringer. Med bakgrunn i intensjonene om at den nye småskolen skal preges av den førskolepedagogiske

tradisjonen, spør Tingstad om hvordan denne tradisjonen formidles og tilegnes i gruppa. Hun stiller spørsmål ved om det er slik at den førskolepedagogikken er mer framtredd på formuleringsarenaen enn på realisering-arenaen og argumenterer for at skoleledelsen må kjenne sitt ansvar for å utvikle forståelse for hva som skjer med barn i 6-årsalderen og hva skolen kan gjøre for å støtte barn i deres utvikling.

Else Foss kaller sin artikkel «Vår væremåte er vår arbeidsmåte». Hun tar utgangspunkt i en studie i en barnehage hvor hun opplever at både barn og voksne, hun selv inkludert, synes det er godt å være. Hun reflekterer deretter rundt hva dette handler om. En avdelingsleder i barnehagen setter henne på sporet ved å fortelle at deres væremåte er deres arbeidsmåte. Foss setter fokus på begrepet omsorgsrasjonalitet og hvordan «væremåte» manifesterer seg i hverdagslig samvær mellom voksne og barn. Hun spør dessuten hvordan teori om etikk og eksistensialisme kan gi hjelp til å forstå fenomenet og hvilke konsekvenser utsagnet kan få for pedagogikk som fag, pedagogisk grunnsyn og valg av teoribase for arbeid med små barn.

Astrid Grude Eikseth tar i sin artikkel «Pedagogiske verdier og praksiskunnskap hos lærere og førskolelærere» utgangspunkt i en studie av 5 pedagoger. Hun finner en «skolekultur» og en «barnehagekultur», men mener lærernes og førskolelærernes pedagogiske verdier viser at grunnlaget for samarbeid er til stede. Forskjellene som kommer fram, kan betraktes som en fruktbar ressurs i samarbeidet. Eikseth argumenterer for at lærere og førskolelærere får tid og rom til å delta i felles diskurser, få støtte til faglig utvikling og gjøre felles erfaringer sammen med barn.

Sidsel Germeten setter søkelys på pedagogenes faglige forutsetninger gjennom artikkelen «Kompetanseutvikling og etterutdanning knyttet til grunnskole-reformen». Hun drøfter roller og ansvar i det arbeidet som foregår med å implementere reformen. Fokus i denne artikkelen er spørsmål knyttet til hvilken rolle høgskolene skal ha i denne prosessen. Hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger skal høgskolene formidle? Germeten hevder at høgskolenes rolle i reformarbeidet virker noe uklar, men mener de kan bidra med grunnleggende ekunnskap innenfor området å være lærer i en endringstid.